

**A 2009. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárzi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Pest körzetben:

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

A Petőfi-körzetben:

TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)

A Vörösmarty-körzetben:

VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

*„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefo-
laló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több
ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképessé-
günket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”*

*Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas
bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.*

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

**2009.
6. osztály
Körzeti forduló**

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

A feladatsor lektorálója:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik szó marad értelmes akkor is, ha beillesztünk valahova egy **f** betűt?
(A) röhög (B) kánya (C) ráér (D) ázik (E) ürge
- Mely állatok szerepelnek Weöres Sándor Bóbitáról szóló versében?
(A) csiga (B) cinke (C) béka (D) malac (E) sáska
- Keressétek meg az alábbi szópárok tagjait összekötő szabályt! Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyekkel kiegészíthető a 4., hiányos szópár!
1. kavarog – mászóka 2. lakatos – iskola 3. takaró – pilóta 4. barangol –
(A) gólkirály (B) galiba (C) kutyagol (D) ostoba (E) barlangász
- Jelöljétek meg az alábbi idézetre vonatkozó **igaz** állításokat!
„Elváltak egymástól, mint ágtól a levél...”
(A) Az idézett verssor egy hasonlat. (B) A szerző legjobb barátja Petőfi volt.
(C) Az idézetben 3 főnév található. (D) A mű főszereplői: Jancsi és Juliska.
(E) Az itt elváló szerelmesek legközelebb Tündérországból találkoznak.
- Melyek **táncfajták** az alábbiak közül?
(A) palotás (B) legényes (C) ugrós (D) subás (E) gubás
- Jelöljétek be azokat a műveket, amelyeket **Erich Kästner** írt!
(A) A repülő osztály (B) Vakáció a halott utcában (C) A két Lotti
(D) Május 35 (E) Emil és a detektívek
- Keressétek meg a FOGATHAJTÓ szóalakban elbújt legalább 2 betűs szavakat, majd jelöljétek be az **igaz** állításokat!
(A) Van benne olyan szó, ami főnév és ige is lehet. (B) Van benne 6 betűs szó.
(C) Nincs köztük toldalékkal ellátott szó. (D) Több mint 8 szó bújt el benne.
(E) Van benne olyan szó, amelyben a *j-t ly-ra* cserélhetjük.
- Összekevertük egy versszak sorait. Rakjátok sorrendbe a számmal jelölt verssorokat, majd a meghatározások közül jelöljétek be az **igaz** állításokat!
(A) A 2. és a 3. sorban van feltételes módú ige. 1) szomorkodik a diófa,
(B) A 2. és a 3. sorban van megszemélyesítés. 2) Szemerkél az őszi eső,
(C) A versszak páros rímeket tartalmaz. 3) viselete most megvolna.
(D) A versrészlet egy őszi éjszakát ír le. 4) nem búsulna, ha a nyári
(E) A diófa azért szomorú, mert az őszi szél letörte az ágait.

- Mi a közös a dőlt betűs szavakban? Találjátok ki, hogy logikailag mely további szavak illenek közéjük!

GÖG, TALÁLAT, UCCU, LEHEL, ...

- (A) *púp* (B) *gőgös* (C) *icipici* (D) *kölyök* (E) *duzzad*
- Egy ismert közmondás befejezését adtuk meg. Próbáljátok felidézni a mondás egészét, majd jelöljétek be az **igaz** megállapításokat!
....., *ameddig a takaród ér!*
(A) A közmondás szelídségre inti az embert.
(B) Jelentése: nem helyes többet költekezni, mint amennyit az ember megengedhet magának.
(C) A hiányzó részben lévő ige E/2. személyű, felszólító módú.
(D) A mondás első fele így hangzik: „Addig kell nyújtózkodnod, ...”
(E) A teljes mondásban van melléknév.
 - Keressetek olyan rokon értelmű párt az alábbi szavakhoz, amelyek **d** betűvel kezdődnek és **g** betűre végződnek! Melyekhez találtatok ilyen szinonimát?
(A) durcáskodik (B) ül (C) zümmög (D) csereberél (E) fázik
 - Jelöljétek meg azokat a hiányos szavakat, amelyeket valamelyik magánhangzó hosszú és rövid változatával egyaránt ki lehet egészíteni!
(A) *s...k* (B) *h...zat* (C) *sz...nes* (D) *r...gó* (E) *f...t*
 - Mi a közös a négy dőlt betűs szóban? Találjátok ki, hogy logikailag mely további szavak illenek közéjük!
fog, nő, sír, zár,
(A) *nyúl* (B) *fej* (C) *jut* (D) *csal* (E) *csap*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

14. Játék a betűkkel

- a) A megadott betűkből rakjátok ki minél több szót (akár ragozott formában is)! Természetesen egy-egy szóhoz nem kell az összes betűt felhasználnotok, de arra figyeljétek, hogy egy adott szóban egy betű csak egyszer szerepelhet!

T K R Z A E É Ő

- b) Majd kizárólag az így kapott szavak felhasználásával írjátok egy minél hosszabb értelmes mondatot!